

Obec Ružiná – dôvodová správa k návrhu rozpočtu na roky 2021, 2022 a 2023

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce, obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre nich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce.

Navrhovaný rozpočet Obce Ružiná pre roky 2021, 2022 a 2023 je spracovaný v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, ako aj ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Návrh rozpočtu na roky 2021 – 2023 vychádza z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t.j. skutočného plnenia rozpočtu k 30.11.2020. Je spracovaný číselne v tabuľkovej časti a rok 2021 aj v komentárovej časti.

Návrh rozpočtu je v tabuľkovej časti rozdelený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. V uvedených častiach sa člení na rozpočet z vlastných zdrojov a z transferov zo štátneho rozpočtu a grantov. Celkový rozpočet obce na rok 2021 je navrhnutý ako prebytkový, t.j. rozdiel medzi príjmami a výdavkami (vrátane príjmových a výdavkových finančných operácií) je **6.500 €**. Bežný rozpočet je navrhovaný ako vyrovnaný (príjmy = výdavky). Kapitálový rozpočet je navrhnutý ako prebytkový s prebytkom **66.500 €**. Finančné operácie sú navrhnuté so schodkom - **60.000 €**.

I. Príjmová časť:

Celkové príjmy na rok 2021 sú v návrhu rozpočtu premietnuté vo výške 852.854 €, z toho bežné príjmy tvoria 558.854 €, kapitálové príjmy 256.000 € a príjmy finančných operácií 38.000 €. Z uvedenej čiastky tvoria príjmy z vlastných zdrojov 375.654 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 173.200 € a 10.000 € príjmy od stravníkov ŠJ. V porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2020 sú v návrhu na rok 2021 príjmy celkom nižšie o 385.426 €.

Bežné príjmy predstavujú čiastku 558.854 €, čo je 65,52 % podiel na celkových príjmoch. Príjmy z vlastných zdrojov predstavujú 375.654 €, príjmy zo štátneho rozpočtu a fondov 173.200 € a 10.000 € je príjem za stravné ŠJ. V porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2020 sú bežné príjmy nižšie o 8.723 €. Spracovaný návrh bežných príjmov vychádza z reálneho prepočtu objemu príjmov obce pri súčasne platných podmienkach v oblasti miestnych daní a poplatkov, z očakávanej skutočnosti výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ako aj príjmov v oblasti tuzemských transferov na prenesený výkon štátnej správy.

Daňové príjmy sú rozpočtované vo výške 355.823 €, čo je 63,67 % podiel na bežných príjmoch. V porovnaní so schváleným rozpočtom 2020 klesajú o 8.723 €. U výnosu z dane z príjmov fyzických osôb poukazovaný zo štátneho rozpočtu miestnej samosprávy zaznamenávame pokles o 20.757 € v porovnaní s plánovaným rozpočtom na rok 2020. U ostatných miestnych daní a poplatkov sa vychádzalo zo skutočnosti roku 2020 a zo zvýšených poplatkov v zmysle nového VZN o miestnych daniach a poplatkoch na r. 2021.

Nedaňové príjmy objemom 19.831 € tvoria 3,54 % podiel na bežných príjmoch. Jednotlivé príjmové položky vychádzajú z uzatvorených nájomných zmlúv a dosiahnutej skutočnosti v roku 2020.

Granty a transfery sú rozpočtované vo výške 173.200 €, čo predstavuje 30,99 % podiel na bežných príjmoch. Z uvedenej čiastky predstavujú transfery zo ŠR **na prenesený výkon štátnej správy** sumu 127.600 €. Sú to dotácie na:

- normatívne výdavky ZŠ
- vzdelávacie poukazy ZŠ
- výchova a vzdelávanie žiakov zo soc. znevýhodneného prostredia ZŠ
- škola v prírode
- výchova a vzdelávanie 5-ročných detí MŠ
- starostlivosť o životné prostredie
- úsek hlásenia pobytu občanov a registra obyvateľov SR
- úsek register adries

Transfery zo ŠR sú plánované vo výške 45.600 €, čo predstavuje podiel 8,15 % na bežných príjmoch.

Jedná sa o tieto dotácie:

- na stravovanie žiakov MŠ a ZŠ, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi
- na učebné pomôcky žiakov MŠ a ZŠ, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi
- dotácia pre DHZ
- osobitný príjemca rodinných prídavkov pre žiakov – záškolákov
- dotácie z ÚPSVaR LC – projekty

Poplatky a platby za stravné v ŠJ – sú rozpočtované v čiastke 10.000,- €. Jedná sa o platby za stravné, vybrané od stravníkov ŠJ. Od roku 2018 zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zavádza tzv. eliminovanie mimorozpočtového hospodárenia. To znamená, že sa pre organizácie ruší možnosť evidovať prostriedky mimo rozpočtu, a to i v prípade príjmu za stravné (s ohľadom na príjem réžie ako príjmu obce). Od roku 2018 teda rozpočtové i príspevkové organizácie rozpočtujú príjem za stravné (od zákonných zástupcov detí, zamestnancov i cudzích osôb) prostredníctvom svojho rozpočtu.

Kapitálové príjmy sú rozpočtované v čiastke 256.000 €. Z toho je príjem z predaja pozemkov v chatovej oblasti a predaja stavebných pozemkov IBV 155.000 €, predaj rodinného domu 3.000, dotácia - technika na zimnú a letnú údržbu 98.000 €.

Príjmy z finančných operácií predstavujú objem 38.000 €. Prostredníctvom finančných operácií sa vykonávajú prevody z peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania. V navrhovanej čiastke je zahrnutý zostatok nevyčerpaných dotácií zo ŠR v roku 2020 u ZŠ, MŠ, dotácia stravné vo výške 6.500 €. Prevod z rezervného fondu obce 31.500 € na krytie kapitálových výdavkov – rekonštrukcia chodníkov v obci, kultúrny dom, nákup pozemkov - ihrisko.

II. Výdavková časť:

Celkové výdavky sú plánované vo výške 846.354 €, čo predstavuje zníženie výdavkov oproti schválenému rozpočtu 2020 o 372.525 €. Z celkových výdavkov sú výdavky kryté vlastnými zdrojmi obce vo výške 663.154 €, zo štátneho rozpočtu a fondov 173.200 €, a 10.000 € sú prostriedky ŠJ.

Bežné výdavky objemom 558.854 € zaznamenávajú nárast v porovnaní so schváleným rozpočtom roku 2020 o 1.899 €. Vlastnými zdrojmi obce sú kryté vo výške 375.654 €, dotáciami zo štátneho rozpočtu a fondov vo výške 173.200 € a prostriedky ŠJ 10.000.

Z celkového objemu bežných výdavkov na „**výkonné a zákonodarné orgány**“ je rozpočtovaných 188.840 €. V tomto objeme sú zahrnuté podľa programového rozpočtu výdavky na „manažment, správu obecného úradu, kontrolnú činnosť, členstvo obce v združeniach, evidencia obyvateľstva“ a spoločný stavebný úrad. Z celkového objemu predstavujú mzdy 115.220 € (pokles oproti roku 2020), poistné a príspevky do poisťovní 41.500 €, tovary a služby 29.860 € a bežné transfery 2.260 €. V objeme mzdových nákladov je zahrnutý plat starostu a zástupcu starostu, mzdy zamestnancov obce a hlavného kontrolóra obce.

V položke 620 – poistné a príspevky do poisťovní sú rozpočtované vo výške 41.500 €, v tom je zahrnutých 34,95 % odvod do poisťovní z miezd, dohôd o pracovnej činnosti, resp. o vykonaní práce, odmien poslancom a príspevkov do doplnkovej dôchodkovej poisťovne.

U miezd a odvodov do poisťovní zaznamenávame pokles oproti plánovanému rozpočtu roku 2020. Je to spôsobené znížením podielových daní a „korona krízou“.

V položke 630 – tovary a služby sú rozpočtované výdavky 29.860 € - sú to výdavky na energie – plyn, el. energia, poštové a telekomunikačné služby, všeobecný materiál, kancelárske potreby, kancelársky papier, odborná literatúra, výdavky na služobné auto, drobná údržba budovy, aktualizácia softvérov, internet, účasť na školeniach, seminároch, znalecké posudky, audit účtovnej závierky, poistné majetku obce, výdavky na stravovanie zamestnancov, prídel do sociálneho fondu, reprezentačné výdavky a odmeny poslancom

obecného zastupiteľstva a tiež odmeny na dohody o pracovnej činnosti, resp. o vykonaní práce. Na odmeny pre poslancov a komisie OZ je rozpočtovaných 4.000 €, reprezentačné výdavky 500 € a na odmeny z dohôd o pracovnej činnosti, resp. o vykonaní práce 4.500 € (právne služby, technik BOZP a PO, internetová stránka, elektrikárske práce, ...).

Na položke 640 – bežné transfery je rozpočtované 2.260 €, z toho 660 € príspevok obce na spoločný stavebný úrad v Lučenci, 510 € na členské príspevky obce v združeniach, 100 € transfer na nemocenské dávky, odchodné 990 €.

Na „**finančné a rozpočtové záležitosti**“ je rozpočtovaných 1.300 € a to na poplatky bankám.

Na „**všeobecné verejné služby inde neklasifikované**“ je rozpočtované 0 €. Jedná sa o výdavky na voľby, ktoré by sa v roku 2021 nemali konať.

„**Transakcie verejného dlhu**“ – je rozpočtované 700 €. Splátky úrokov z úveru.

Na „**ochranu pred požiarmi**“ je rozpočtovaných 7.300 €, z ktorých 3000 € je kryté dotáciou zo ŠR. Finančné prostriedky sú rozpočtované na prevádzkové výdavky hasičskej zbrojnice: energie, materiál, PHM, školenie, členské príspevky, memoriál Jozefa Fajčíka a činnosť dobrovoľného hasičského zboru.

Vo výdavkoch na „**všeobecnú pracovnú oblasť**“ je rozpočtovaných 17.325 € z toho 9.366 € na mzdu, 3.309 € na odvody do poisťovní. V položke tovary a služby sa jedná o výdavky 4.550 € na všeobecný materiál, pracovné náradie aktívnych pracovníkov, opravy náradia, výdavky na stravovanie a tvorbu sociálneho fondu. Na nemocenské dávky rozpočtovaných 100 € a na cestovné 50 €.

Objem 3.000 € na „**cestnú dopravu**“ tvoria výdavky na zimnú údržbu MK.

Na „**nakladanie s odpadmi**“ v objeme 33.000 € sú zabezpečené výdavky na vývoz, zneškodňovanie odpadu vo výške 27.000 € a poplatky za uskladnenie odpadu vo výške 6 000 €. Poplatky sú navýšené oproti plánovanému rozpočtu obce za r.2020 z dôvodu nižšej separácie odpadov v obci.

Na verejnú zeleň je rozpočtovaných 2 700 € v rámci oddielu „**rozvoj obcí**“. Jedná sa o výdavky na kosenie zelených plôch v obci – PHM, olej do kosačiek, oprava kosačiek a na pracovné náradie pri výkone aktívnych prác.

Na úhradu nákladov za elektrickú energiu a opravy „**verejného osvetlenia**“ je rozpočtovaných 6.840 €.

V rámci „**rekreačných a športových služieb**“ je rozpočtovaných 7.700 € na prevádzkové výdavky športového areálu. Z toho je rozpočtovaných 1.500 € na energie, nájomné 200 € a 1.000 € na nutnú údržbu športového areálu, dotácia pre futbalový klub 5.000 €.

Na „**kultúrne služby**“ je rozpočtovaných 5.210 € a zahŕňajú výdavky na odmenu knihovníka v miestnej knižnici vo výške 500 € a 210 € na odvody do poisťovní. Prevádzkové výdavky na drobnú údržbu, energie 4.500 € – na kultúrny dom.

Na drobné opravy miestneho rozhlasu je rozpočtovaných 800 € v rámci „**vysielacích a vydavateľských služieb**“.

„**Náboženské a iné spoločenské služby**“ v objeme 1.850 €: sú prevádzkové výdavky na dom smútku a cintorín 1.050 €, odmena za dohodu o vykonaní práce za starostlivosť o dom smútku vo výške 600,- €, poisťné a príspevky do poisťovní 200,- €.

„**Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou**“ (MŠ) predstavuje objem 84.862 €, z ktorého objemu je hradené zo štátneho rozpočtu len príspevkov na školské potreby pre predškólakov a mzda učiteľky, ktorá je zamestnaná cez projekt. Ostatné výdavky sú hradené z vlastných zdrojov obce – z výnosu dane z príjmov fyzických osôb. V objeme mzdových nákladov 53.242 € je zohľadnené zvýšenie plátov schválených vládou SR od 1.1. 2021 pre pedagogických a nepedagogických pracovníkov. Na odvody do poisťovní je rozpočtovaných 19.990 €. V rámci prevádzkových výdavkov je rozpočtovaných 10.230 € na energie – plyn, el. energia, vodné, poštové a telekomunikačné služby, internetové služby, všeobecný materiál, kompenzačné pomôcky, drobné opravy, odbornú literatúru, školenie, všeobecné služby, stravovanie zamestnancov, poisťné, prídely do sociálneho fondu, 200 € na nemocenské dávky a 1.200 € na odchodné.

„**Primárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou**“ v navrhovanom objeme 127.600 € je financované zo ŠR v plnej výške. V objeme mzdových nákladov 75.500 € sú premietnuté nárokové zložky plátov pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, odmeny za vedenie krúžkov v rámci vzdelávacích poukazov. Je zohľadnené aj zvýšenie plátov od 1.1.2021 pre pedagogických a nepedagogických pracovníkov. Poisťné a príspevky do poisťovní predstavujú čiastku 27.450 €. V položke „tovary a služby“ sú zahrnuté prevádzkové výdavky školy v čiastke 24.450 € a 200 € je plánované na nemocenské dávky.

Na „**vzdelávanie nedefinované podľa úrovne**“ (ŠKD) je rozpočtovaných 15.910 € a to na mzdu vychovávateľky vo výške 11.400 €, na odvody do poisťovní 4.280 €, na tvorbu sociálneho fondu 150 € a na dávky nemocenského poistenia 80,- €. ŠKD je financovaný na 80% z prostriedkov obce a 20 % z prostriedkov školy.

Na „**vedľajšie služby poskytované v rámci primárneho vzdelávania**“ (ŠJ) je rozpočtovaných 43.017 €, z toho na mzdy 17.740 €, poisťné a príspevky do poisťovní 7.077 €, prevádzkové výdavky 6.700 €, potraviny 10.000. Z prevádzkových výdavkov najvyšší objem tvoria energie – 5.000 €. Na všeobecný materiál, pracovné odevy, obuv a pomôcky, na drobné opravy, služby za kontrolu výťahu a váh, stravovanie zamestnancov a tvorba sociálneho fondu spolu 1.700 € a na dávky nemocenského poistenia a odchodné 1.500 €.

Na organizovanie akcií pre dôchodcov – Mesiac úcty k starším a Deň matiek – prostredníctvom Jednoty dôchodcov je v rozpočte navrhnutých 500 € na odd. „**staroba**“.

Obec je určená ako osobitný príjemca rodinných prídavkov pre žiakov – záškolákov – a výdavky sú rozpočtované na odd. „**rodina a deti**“ vo výške 4.000 €. Výdavky sú hradené v plnej výške z ÚPSVR.

Na „**sociálnu pomoc občanom v hmotnej núdzi**“ je rozpočtovaných 6.400 €, z ktorých je 6.200 € hradené z dotácie z ÚPSVR na stravovanie a učebné pomôcky pre žiakov, rodičia ktorých sú v hmotnej núdzi. 200 € je rozpočtovaných z vlastných zdrojov obce na prípadné poskytnutie jedno rázových sociálnych výpomocí.

Kapitálové výdavky sú rozpočtované vo výške 189.500 € na opravu chodníkov 20.000 €, nákup pozemkov pod ihriskom a športovým areálom 25.000 €, rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ 17.000 €, kultúrny dom 5.000 € (zateplenie strechy) dom smútku 5.500 € - chladiaci box, IBV 140.000 € - inžinierske siete, komunikácia, rekonštrukcia námestia v obci 2.000 €. Kapitálové výdavky budú financované z predaja pozemkov 155.000 €, a z rezervného fondu obce 31.500 €. Kapitálové výdavky sú rozpočtované v zmysle pokynov stavebnej a ekonomickej komisie.

Finančné operácie

Výdavky finančných operácií sú rozpočtované vo výške 98.000 €, na splatenie krátkodobého úveru na nákup techniky na letnú a zimnú údržbu v obci.

Údaje v návrhu rozpočtu na roky 2022 a 2023 nie sú záväzné, sú výhľadové a budú sa upresňovať v nasledujúcich rokoch.

V Ružinej, 27.12.2020

Vypracovala: Ing. Kralinská Anna

Jozef Líška, v.r.
starosta obce